

Voksne i grunnskoleopplæring

13 965 voksne får grunnskoleopplæring dette skoleåret, en økning på 368 deltakere sammenlignet med forrige skoleår.

STATISTIKK | Sist endret: 19.12.2019

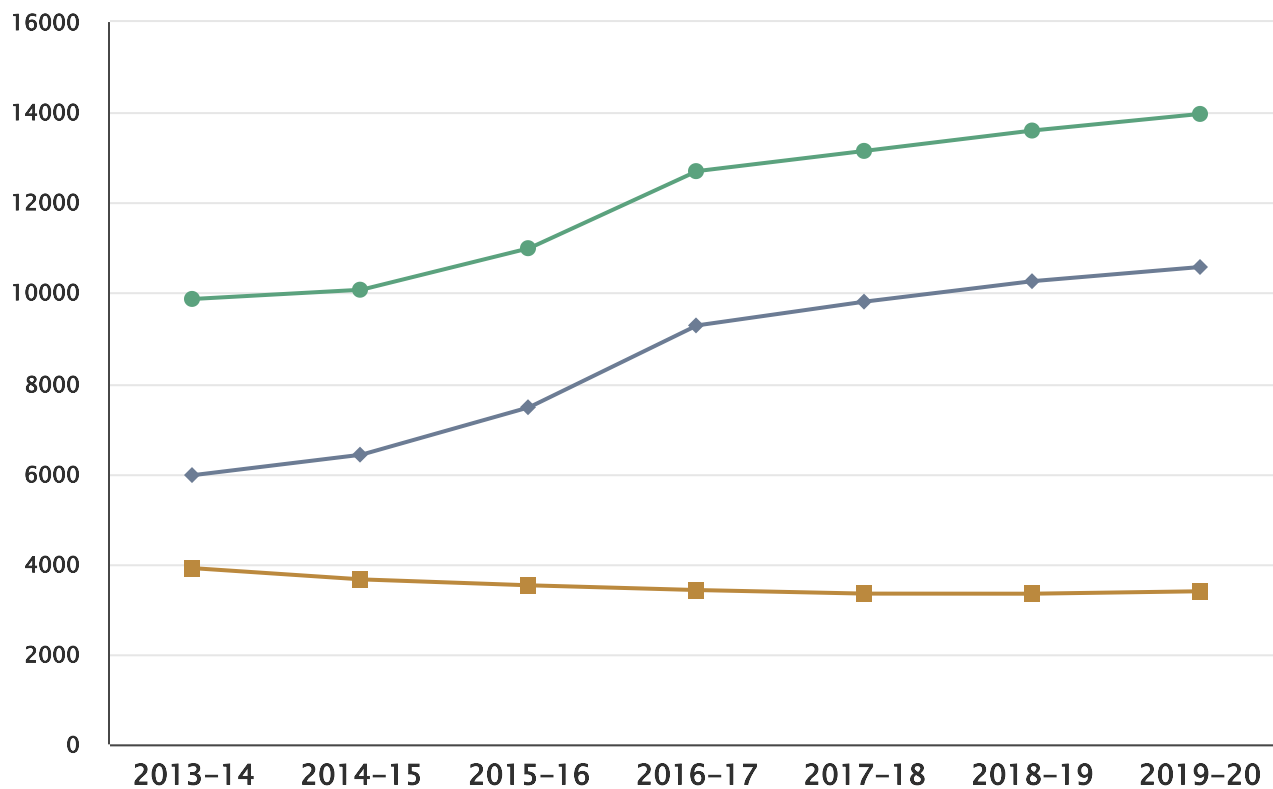
Hovedpunkter

- Stadig flere voksne får ordinær grunnskoleopplæring
- Færre får spesialundervisning.
- Økningen skyldes flere minoritetsspråklige i ordinær undervisning for voksne.
- 96 prosent av årsverkene til undervisning blir utført av personale med godkjent utdanning, det samme som i 2018-19.

Nesten 14 000 voksne får grunnskoleopplæring

I 2019-20 får 13 965 voksne grunnskoleopplæring, som er en økning på 368 deltakere sammenlignet med forrige skoleår. Gruppen av voksne som får grunnskoleopplæring, omfatter både voksne med ordinær grunnskoleopplæring, og voksne med spesialundervisning.

Antall voksne som får grunnskoleopplæring. Utvikling over tid.

Totalt antall deltakere ●
 Anall deltakere som kun mottar ordinær grunnskoleopplæring ◆
 Antall deltakere som mottar spesialundervisning ■

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

	2013- 14	2014- 15	2015- 16	2016- 17	2017- 18	2018- 19	2019- 20
Totalt antall deltakere	9 867	10 071	10 991	12 698	13 146	13 597	13 900
Anall deltakere som kun mottar ordinær grunnskoleopplæring	5 965	6 417	7 468	9 280	9 807	10 260	10 574
Antall deltakere som mottar spesialundervisning	3 902	3 654	3 523	3 418	3 339	3 337	3 326

Antall voksne som kun mottar ordinær grunnskoleopplæring har økt til 10 574, en økning på litt over 300 deltakere sammenlignet med forrige skoleår. Hordaland har kraftigst vekst i antall deltakere med en økning på 300 deltakere siden forrige skoleår, mens Buskerud har den største nedgangen med 126 færre deltakere enn i 2018-19. Oslo har litt over 2000 deltakere i ordinær undervisning, som utgjør i underkant av 20 prosent av landets deltakere.

Rett til grunnskoleopplæring for voksne

For å ha rett til grunnskoleopplæring særskilt organisert for voksne må søkeren oppfylle følgende fire vilkår:

- være over opplæringspliktig alder
- ikke ha rett til videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1
- ha lovlig opphold i Norge
- trenge grunnskoleopplæring

Retten til grunnskole for voksne gjelder også de som har fullført grunnskolen, men som likevel trenger mer grunnskoleopplæring.

Kommunen har ansvaret for opplæringen, men trenger ikke gjennomføre den selv. En god del kommuner gir grunnskoleopplæring for voksne ved interkommunalt samarbeid.

Voksne som ikke har tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning. I 2019-20 mottar 3400 voksne spesialundervisning. Det har vært en jevn nedgang de siste årene i antallet voksne som får spesialundervisning.

Vanlig med interkommunalt samarbeid om grunnskoleopplæring for voksne

Skoleåret 2019-20 er det 361 kommuner med innbyggere som deltar i grunnskoleopplæring for voksne. 275 kommuner gir grunnskoleopplæringen for voksne i egen kommune, mens 165 kommuner har innbyggere som deltar i grunnskoleopplæring i en annen kommune. 91 kommuner gir undervisning til deltakere fra andre kommuner. Flere kommuner gir både opplæring i egen kommune, og har innbyggere som får opplæringen i andre kommuner.

Av kommuner som gir grunnskoleopplæring for voksne i egen kommune, har 219 kommuner deltakere med ordinær undervisning, mens 191 kommuner har deltakere med spesialundervisning.

Ikke alle kommuner har innbyggere som mottar grunnskoleopplæring for voksne. Dette kan skyldes mangel på innbyggere med behov for slik opplæring, eller at de

som har behov for grunnskoleopplæring ikke kjenner godt nok til tilbudet eller rettighetene sine.

Litt flere kvinner enn menn får grunnskoleopplæring for voksne

Andelen kvinner som får grunnskoleopplæring for voksne har økt fra i fjor. I år er den 57,1 prosent, en økning på 6,4 prosentpoeng fra i fjor.

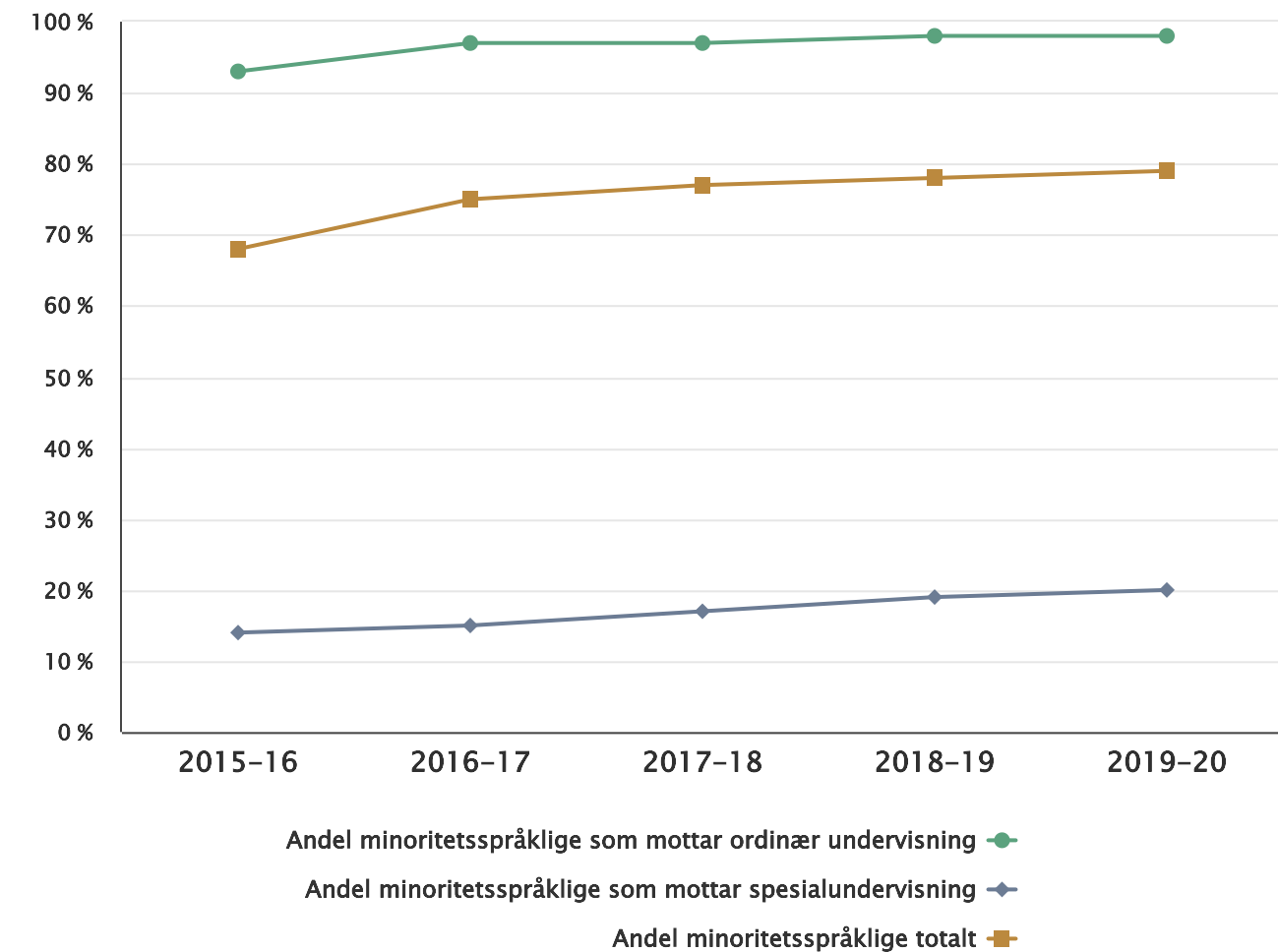
Det har blitt 1000 flere kvinnelige deltagere i ordinær grunnskoleopplæring for voksne 2018-19 til 2019-20.

Nesten alle deltagerne i ordinær grunnskoleopplæring er minoritetsspråklige

Omlag 11 000 minoritetsspråklige får grunnskoleopplæring for voksne i 2019-20, noe som er en økning på 327 fra forrige skoleår. Det har vært en stor økning i antall voksne minoritetsspråklige i grunnskoleopplæring de siste fire årene.

De minoritetsspråklige deltakerne utgjør 98 prosent av deltakerne i ordinær undervisning, Minoritetsspråklige utgjør litt under 20 prosent av deltakerne som får spesialundervisning.

Andel språklige minoriteter i ordinær grunnskoleopplæring og spesialundervisning. Utvikling over tid. 2015-16 til 2019-20.

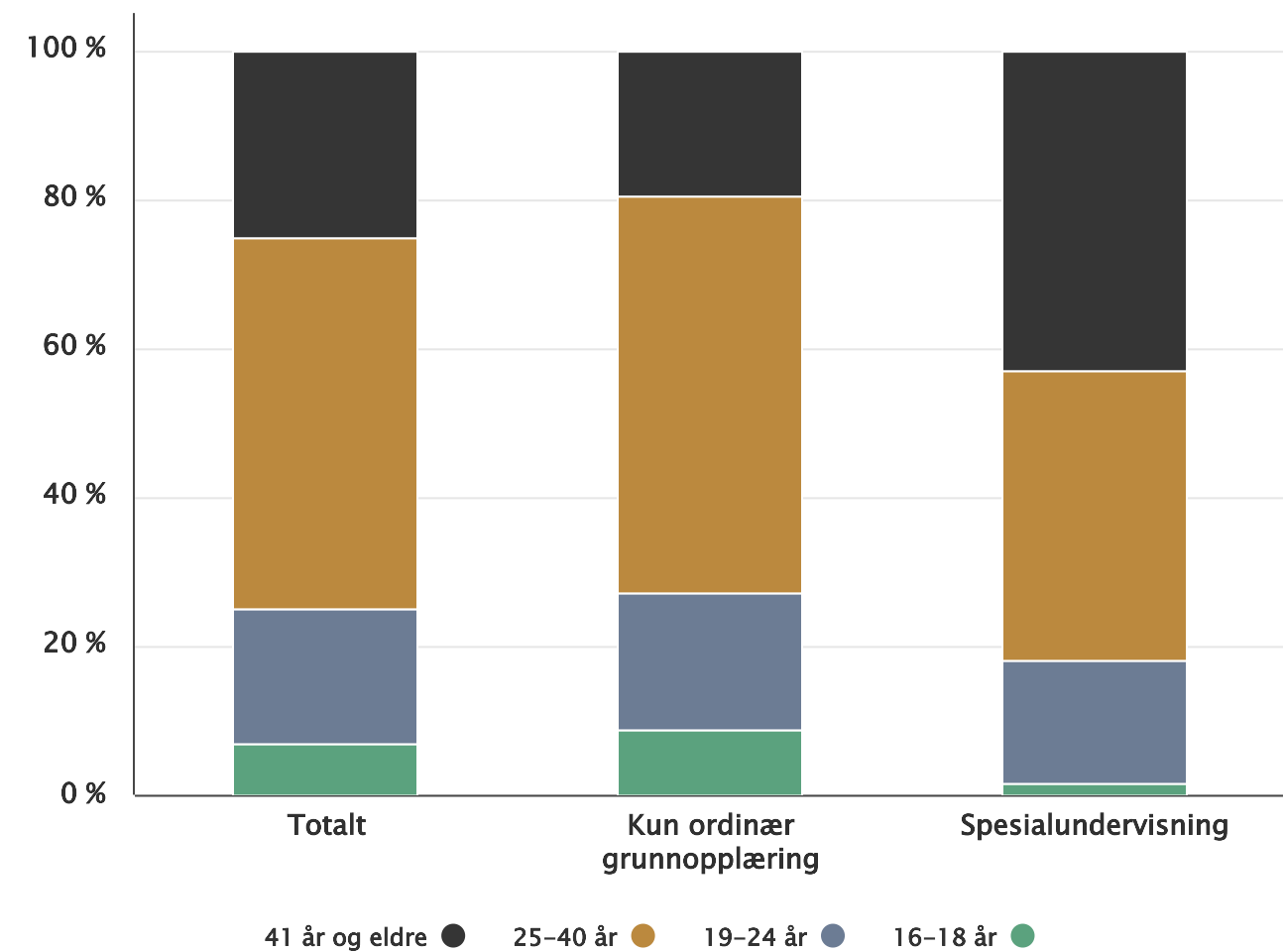
Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Andel minoritetsspråklige som mottar ordinær undervisning	93,0%	97,0%	97,0%	98,0%	98,0%
Andel minoritetsspråklige som mottar spesialundervisning	14,0%	15,0%	17,0%	19,0%	20,0%
Andel minoritetsspråklige totalt	68,0%	75,0%	77,0%	78,0%	79,0%

De fleste som får ordinær grunnskoleopplæring er over 25 år

Deltakerne med ordinær grunnskoleopplæring er yngre enn deltakerne med spesialundervisning. 27 prosent av deltakerne med ordinær undervisning er under 25 år, mens 19 prosent er eldre enn 40 år. I spesialundervisningen er 18 prosent av deltakerne under 25 år, mens 43 prosent av deltakerne er eldre enn 40 år.

Aldersfordeling for voksne deltakere i ordinær grunnskoleopplæring og spesialundervisning. 2019-20.

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

	Totalt	Kun ordinær grunnopplæring	Spesialundervisning
16-18 år	7,0%	8,8%	1,5%
19-24 år	18,0%	18,5%	16,5%
25-40 år	49,9%	53,4%	38,9%
41 år og eldre	25,1%	19,4%	43,1%

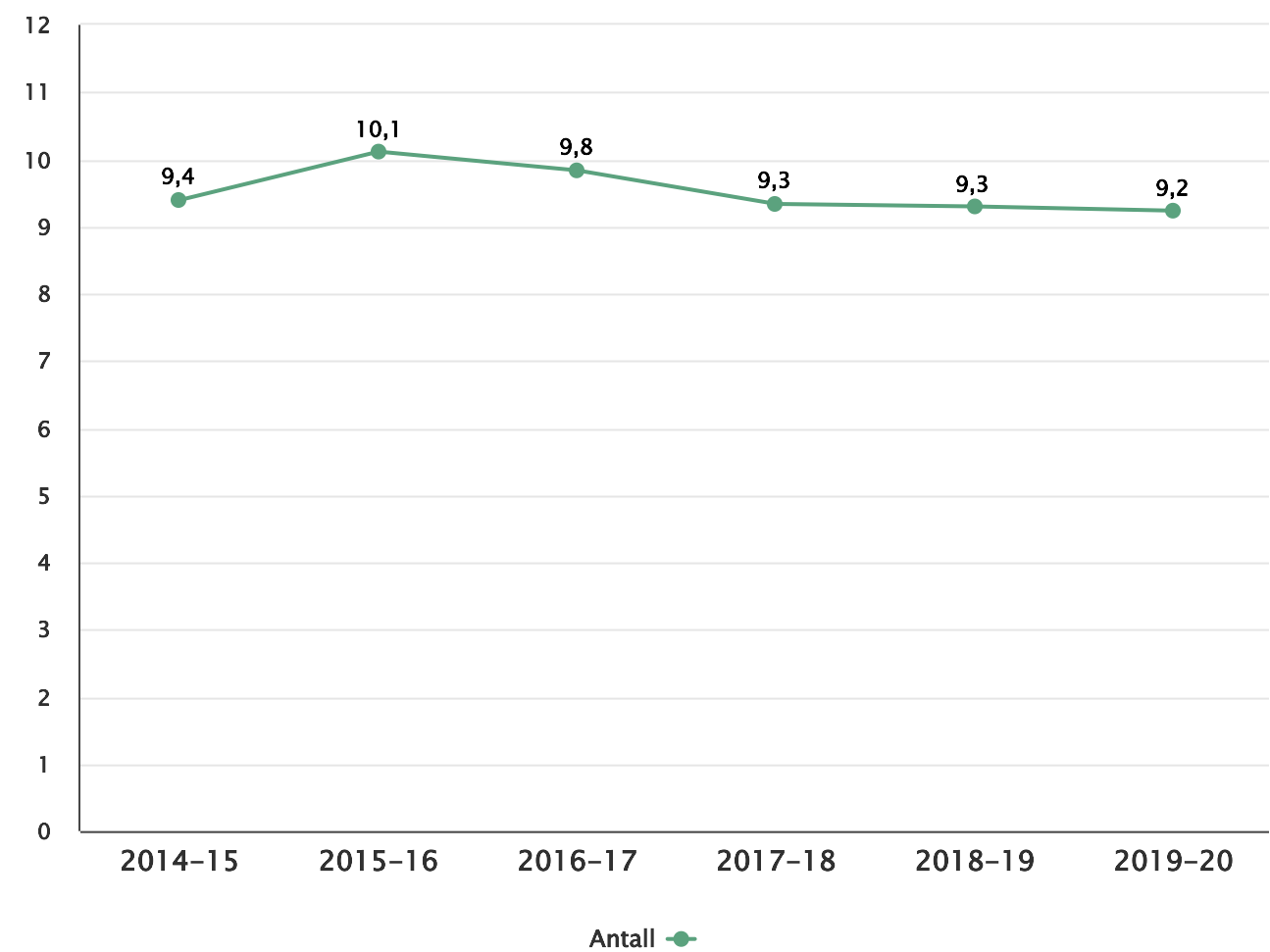
Grunnskoleopplæring for voksne blir primært gitt av kvalifisert personale

Antall årsverk til undervisningspersonale er på omtrent 1500 årsverk i 2019-20. Dette er omtrent 50 årsverk flere enn i 2018-19.

3,5 prosent av årsverkene til undervisning blir utført av personale uten godkjent utdanning. Andelen årsverk til undervisning utført av personale uten godkjent utdanning hatt en svak reduksjon siden i fjor, da var 3,8 prosent av årsverkene gitt av personale uten godkjent utdanning.

Det er 9,2 deltakere per årsverk til undervisningspersonale. I 2015-16 var det 10,1 deltakere per årsverk.

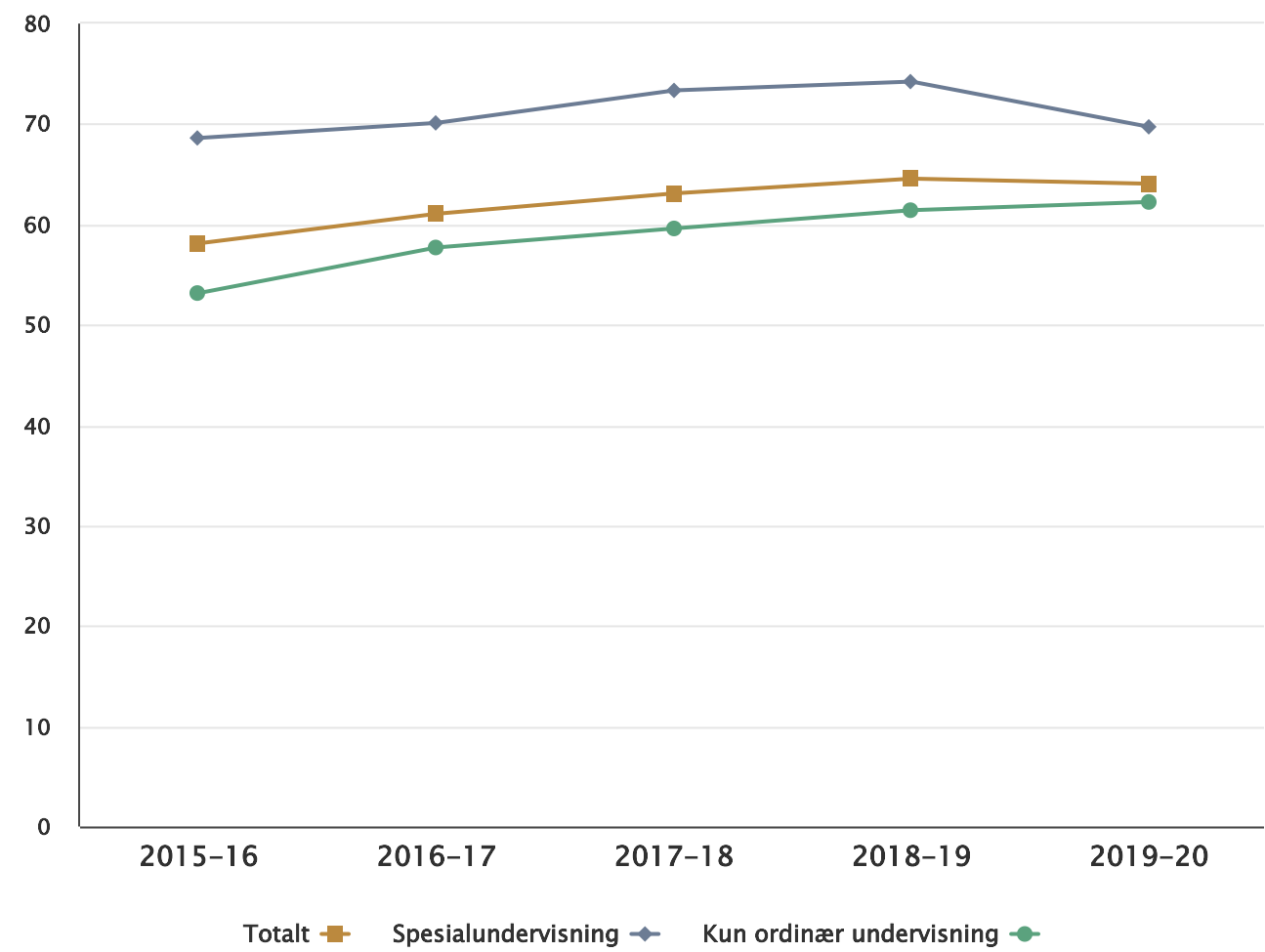
Antall deltakere per årsverk til undervisningspersonale i ordinær grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne. 2014-15 til 2019-20

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Antall	9,4	10,1	9,8	9,3	9,3	9,2

Antall årstimer til ordinær grunnskoleopplæring og spesialundervisning per deltaker. 2015-16 til 2019-20.

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Kun ordinær undervisning	53,2	57,7	59,6	61,4	62,2
Spesialundervisning	68,6	70,1	73,3	74,2	69,7
Totalt	58,1	61,1	63,1	64,6	64,0

1 av 4 får opplæring på arbeidsplassen

96 prosent av deltakerne i ordinær grunnskoleopplæring for voksne får grunnskoleopplæring på et voksenopplæringssenter. 27 prosent av deltakerne får opplæring på arbeidsplassen.

Samtlige voksenopplæringsinstitusjoner tilbyr opplæring på dagtid, mens 12 prosent tilbyr undervisning på kveldstid. 35 prosent av deltakerne i ordinær grunnskoleopplæring for voksne går på en voksenopplæringsinstitusjon som har tilbud om opplæring på kveldstid.

Om statistikken

Alle tall og beregninger i dette notatet er gjort med utgangspunkt i rapporter fra GSI. Dataene omfatter voksne som får opplæring etter opplæringsloven § 4A-1 om rett til grunnskoleopplæring for voksne, og § 4A-2 om rett til spesialundervisning på grunnskolens område, og personalet som gir denne opplæringen.

Tallene inkluderer ikke voksne som kun får opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven eller personalressursene som brukes til å gi opplæring etter introduksjonsloven.

Tallene er per 1. oktober 2019 og den registrerte ressursbruken er den planlagte ressursbruken for hele skoleåret.

Tallene for opplæringssted og tid inkluderer ikke enheter og deltakere der opplæringen organisatorisk er lagt hos kommunen sentralt eller enheter uten elever.

Tall fra Grunnskolens informasjonssystem (GSI) per 1.10.2019 er tilgjengelige på gsi.udir.no fra og med 19. desember 2019.

Relevante lenker

[Grunnskolens Informasjonssystem \(GSI\)](#)

[Informasjon om voksenopplæring](#)